

IN HET VOETSPoor VAN DE PASTOOR

Op 8 september 2024 was het Open Monumentendag. Het thema was dit jaar 'En route'. Meteen was dat een prachtige kans om de erfgoedwaarde van trage wegen in de verf te zetten, want trage wegen zijn vaak monumenten op zichzelf. Of ze zorgen voor de fijnste route om naar een monument te wandelen of te fietsen.

Met deze wandeling gaan we in het spoor van Roger Witdouck, pastoor in Sint-Denijs van 1988 tot 2009. Als bevlogen heemkundige schreef hij talrijke werken over volkskunde en plaatselijke geschiedenis. Zo ook over Sint-Denijs, waar hij rond de eeuwwisseling een reeks monografieën schreef, o.a. met historische wandelingen waarbij hij uitgebreid de geschiedenis van hoeves en landerijen, kapelletjes en andere kleine monumenten beschreef. We putten uit zijn werk voor deze wandeling van een tiental kilometer over trage wegen in het 'Land van Mortagne'.

We beginnen bij wandelknooppunt KP94 tegenover het kerkschip: neem de voetweg richting KP95. We stappen echter niet tot dit knooppunt, maar slaan de eerste voetweg rechts in. Dit is de 'Plaatseweg'. We negeren een paar maal de bordjes 'private weg' en gaan rechtdoor tot op de asfaltweg 'Kooigemwegel', daar gaan we linksaf tot op een wat grotere weg, de Dalestraat. Die steken we over en nemen het tegelpad rechts naast huisnummer 61. We gaan rechtdoor tot KP93 op een klein pleintje. Bij KP 93 stappen we richting KP76 op stapsteentjes. Deze 'Langeweg' heeft zijn naam niet gestolen, zo zal je wel merken.

We komen op de Kooigemstraat, die we oversteken. Tussen huis nr. 44 en nr. 42 zien we een oude, wat vervallen kapel die toegewijd is aan het H. Hart van Maria ^①. Vanaf hier volg je de Kooigemstraat naar links tot aan het kruispunt met de Zandbeekstraat (KP76), daar sla je rechts af tot KP77).

Alternatief: Wie het iets avontuurlijker wil, kan vanaf de kapel voetweg SD 154 volgen. Deze is weliswaar niet zichtbaar op het terrein, maar loopt langs de perceelsgrens aangegeven door een afpaling. Je hebt hier een prachtig zicht op de Zandbeekvallei. Volg de palen tot de hoek van het perceel, daar is een kleine berm naar beneden die je op een brede grasstrook brengt. Dit is sentier 57 (SD57) die je volgt naar links tot op de asfaltweg (Zandbeekstraat).

Mogelijke afkorting: Ga vanaf KP77 via de Zandbeekstraat rechtstreeks naar KP78: dan wordt de wandeling 5 km korter. Voor de volledige wandeling van 10 km mag je rekenen op minstens 2,5 uur stappen.

Bij KP77 gaan we linksaf de Pevergnestraat op, deze wordt een bosweg dwars doorheen het Grandvalbos ^②. We volgen die tot op de Grote Dalestraat, een grindweg die we naar rechts inslaan. Hier staat een rustbank voor wie nog even van de bosgeuren wil genieten.

Bij de Boskapel ^③ nemen we een 90°-bocht naar links, en stappen wat verder op een veldweg richting KP60. Het huis nr. 12 in de Priesterstraat laten we rechts liggen. De veldweg loopt eerst langs een beek, daarna langs een hoeve, tot KP60 op de Tontestraat. Daar gaan we rechts via KP59 naar KP58 bij de Tontekapel ^④.

CHRIS DUTRY

MICHEL HAERENS

Gegevens:

Een wandeling langs trage wegen en kleine monumenten in Sint-Denijs. Deze route staat ook in de wandelgids "Op stap", samengesteld door de trage wegen werkgroep Zuid-West-Vlaanderen.

- **Startpunt:** Start van de wandeling: aan de kerk van St.-Denijs.
- **Afstand:** 10 km

Download de wandeling via deze QR-code of www.natuurkoepeel.be/wandelingen_klimop

④

Vanaf de Tontekapel stappen we links tot KP57 op de Priesterstraat. Bij KP57 nemen we rechts een langere voetweg tot KP78 op de Zandbeekstraat. Bij KP78 volgen we de Brucqweg, die langs een hoeve loopt tot KP79. Daar rechtsaf op de Brucqstraat.

Bij de eerste hoeve op de linkerkant (huisnr. 2) begint de voetweg 'St Cornil' (SD 164). Natuurpunt Zwevegem voert al jaren actie om deze belangrijke verbindingsweg te herwaarderen.

Gesteund door de gemeente is deze voetweg nu weer toegankelijk, hoewel er nog enige discussie blijft over het juiste traject. Voorlopig volgen we het tracé dat aangeduid werd door de landmeter: neem de grasstrook rechts van de poort van de hoeve en volg deze in de richting van het witte paaltje dat het verloop van de weg aanduidt. Het korte stukje akker steken we over in de richting van de grasberm linksvoor, die we nu rechtdoor volgen richting de hoeve aan de asfaltweg Ter Klare.

Die asfaltweg volgen we naar rechts. De stapsteentjes rechtdoor en de Bellevueweg direct erna NIET inslaan, maar de asfaltweg verder bergop volgen tot aan het volgende betegelde voetwegje, links tussen twee houten afsluitingen. Verderop rechts zien we een merkwaardig gebouwtje 'Den Hul' liggen. ⑤

⑤

We volgen die stapsteentjes tussen de houten afsluitingen tot een T-splitsing, volg daar de grindweg naar rechts. Na een scherpe bocht naar links worden dit opnieuw stapsteentjes langs achtertuinen, we volgen die voetweg tot op de Kooigemstraat.

De Kooigemstraat oversteken en even naar rechts volgen. Rechts naast de brievenbus van huisnr 9A vinden we de toegang tot voetweg SD63, die we volgen tot aan de kruising met de kasseitjes van de Bleekerijweg. Die weg volgen we naar links, in de richting van de kerk van St.-Denijs. Aan onze rechterkant ligt de tuin van Adem en Eten. ⑥

We volgen de Bleekerijweg tot aan de Driesstraat (KP91). Daar voorzichtig oversteken en de Koffiestraat nemen tot aan de kerk.

⑥

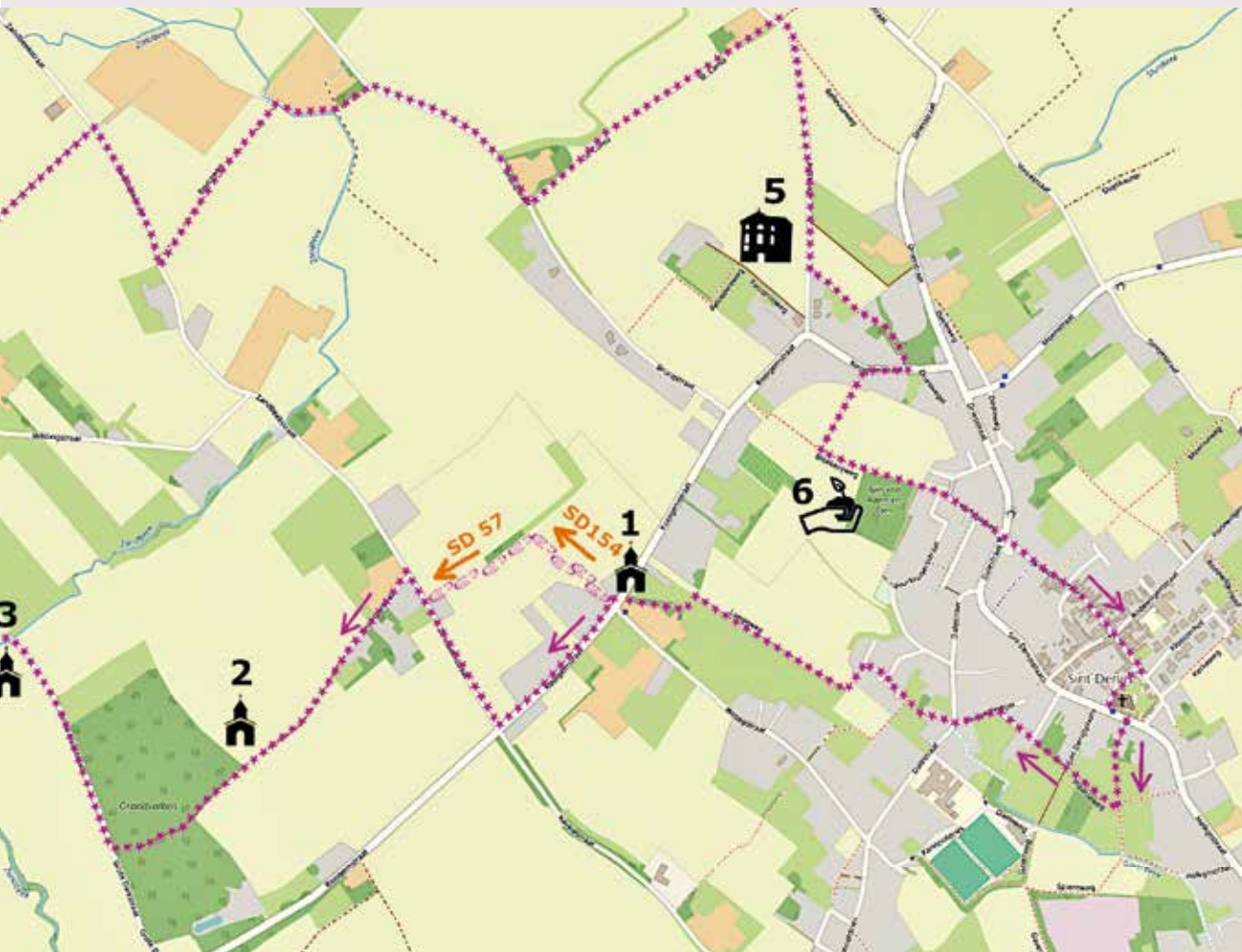
Weetjes

1. KAPEL VAN HET H. HART VAN MARIA

Dit is een zeer oude kapel, die werd gebouwd vóór 1770. Ze stond vroeger waarschijnlijk langs de Kooigemstraat zelf. Ze heeft een ronde vorm met rechthoekig dak. In deze omgeving stond vroeger de Molen te Rusteleur of Sint-Denijsmolen. Zowel de kapel als de molen vinden we terug op de atlas der Buurtwegen (1841).

2. GRANDVALBOS (DE 'GROTE VALLEI')

De naam komt voor het eerst voor in een lijst van kerkelijke jaargetijden in Sint-Denijs uit 1410. In die tijd moet Grandval een eikenbos geweest zijn. In 1486 werd er immers een eik geveld die men nodig had om de toren van de kerk van Sint-Denijs te herstellen. Op de Ferrariskaart (1770-1778) staat dit bos vermeld als 'Bois de Grandval'. Het bos is gelegen op een zuidelijke uitloper van de interfluviale kam tussen het Schelde- en Liebebben. De heuvelrug heeft een zuidoost-noordwest oriëntatie met de Zandbeek aan de voet van de westelijke

helling. Vandaag beslaat het bos een oppervlakte van 8 ha en is deels eiken-haagbeukenbos en deels eiken-beukenbos, met een rijke voorjaarsflora.

3. BOSKAPEL

Toegewijd aan O.L.Vrouw van Bijstand. Er staan enkele Mariabeelden en een H. Hartbeeld. De kapel werd waarschijnlijk gebouwd in de eerste helft van de 19de eeuw, in een typische halve-cirkelvorm.

4. TONTEKAPEL

Het goed ter Tonte liggende in Coyeghem wordt al vermeld in 1502, als achterleen van de heerlijkheid Walle (in Kooigem). De naam van de kapel zelf duikt voor het eerst op in 1730, maar wellicht is ze veel ouder. In 1981 werden in de omgeving opgravingen verricht, waarbij men op Romeinse funderingen stootte. Vermoedelijk bevond zich hier een klein heiligdom. In de onmiddellijke omgeving liep er trouwens een Romeinse heirweg. De Tontekapel is een "koortskapel". Aan de ijzeren spijlen van de poort vindt men tot op heden vaak lintjes of stukjes kledij vastgesnoerd. Volgens de overlevering komen mensen op die manier de koorts of ziekte van een patiënt aan O.L.V. van Tonte toevertrouwen door 'de koorts af te binden'. Daarbij lopen ze driemaal rond de kapel en bidden een rozenhoedje.

5. DEN HUL

De naam is afgeleid van Hul of hill: heuvel. Dit minikasteeltje werd gebouwd rond 1780 door prins Willem, Florentin de Salm-Salm, bisschop van Doornik en heer van Sint-Denijs. Het kasteeltje stond midden in een partij bos van anderhalve hectare, en diende als buitenverblijf voor deze edelman. In 1798 werd den Hul, samen met andere bisschoppelijke goederen, door de Fransen openbaar verkocht. Sindsdien waren er wisselende eigenaars. In 1999 werd het aangekocht door ondernemer Koch-Ockier uit Tiegem, die de fundamenten weer blootlegde en een aantal restauraties aanbracht.

6. TUIN VAN ADEM EN ETEN

Dit project werd begin 2020 opgestart, in samenwerking met Velt. In dit voedselbos worden de permacultuurprincipes zoveel mogelijk toegepast. Je vindt er veel fruitbomen en bessenstruiken, zowel de klassiekers als heel wat nieuwkomers. Er is ook een startende moestuinzone aanwezig, naast interessante plekjes zoals de arena, de stiltekamer, de poel, de hùgelbedden, enz. Natuur.koepel is partner van dit voedselbosproject.

← Bronnen :

1 t.e.m. 5 : R.Witdoux,
Drie historische wandelingen
in Sint-Denijs, in de reeks:
Monografieën over Sint-Denijs,
nr 4., 2001.
6: nieuwsbrief Velt Leie-Schelde,
juni 2024